

Статистичко истражување за такси превозот

T_ТРАНС.П.21_А_МК_2021_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за животна средина, енергетика и транспорт
1.3	Лице за контакт
	Татјана Стојановска
1.4	Звање на лицето за контакт
	Раководител на одделение
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	tatjana.stojanovska@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 3295-653
1.8	Факс
	00389 2 3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	05/10/2022
2.2	Последна објава на метаподатоците
	05/10/2022
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
	05/10/2022
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
	Податоци за: број на патнички автомобили; број на превезени патници во градски, приградски и меѓуградски превоз; број на поминати километри во градски, приградски и меѓуградски превоз; потрошено гориво во тони.
3.2	Систем на класификации
	Национална класификација на дејности, НКД Рев.2
3.3	Опфат на сектор/и
	Сектор Н/Ж - Транспорт и складирање
3.4	Статистички концепти и дефиниции

Патнички автомобили се возила конструирани исклучиво или пред сè за превоз на едно или повеќе лица. Патник е секое лице кое влегло во патнички автомобил да се превезе до одреденото место. Поминати (возни) километри претставува единица мерка со која се изразува движењето на патничкото возило на растојание од еден километар. Во поминатите километри се вклучуваат и километрите кога возилото се движи празно (без патници).	
3.5	Статистичка единица
Деловни субјекти (претпријатија, такси-здруженија, трговец поединец).	
3.6	Статистичка популација
Деловни субјекти (претпријатија, такси-здруженија, трговец поединец), кои припаѓаат на секторот Ж-Транспорт и складирање, класа 49.32-Такси служба, според НКД Рев.2.	
3.7	Референтна област
Република Северна Македонија и статистички региони	
3.8	Временска покриеност
Од 1998 година наваму.	
3.9	Базен период
Не е применливо.	
4	Единица на мерење
Број, километри, тони.	
5	Референтен период
Година.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
<p>Национални: Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013, 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18, 31/20) https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx и Програма за статистички истражувања 2018-2022 („Службен весник на Република Македонија“ бр.22/18, 224/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“, бр.18/20 и 300/20) https://www.stat.gov.mk/Dokumenti/202012231029.pdf.</p> <p>Меѓународни: Речник за статистики на транспорт, ITF/Eurostat/UNECE, 2009</p>	
6.2	Споделување на податоци
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf).	
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) и Политиката за доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf),индивидуалните податоци не се објавуваат.	
8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
Календар на објавување http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx	
8.3	Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9	Фреквенција на дисеминација
	Годишна
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
	Соопштение: „Превезени патници со такси-превоз“. http://www.stat.gov.mk/PrikaziSoopstение.aspx?rbtxt=74
10.2	Публикации
	Не е применливо.
10.3	Онлајн база на податоци
	Статистичка област: Транспорт и комуникации. http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef Број на прегледи на табелите од МакСтат базата - 47.
10.4	Пристап до микроподатоци
	Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22).
10.5	Друго
	По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби
10.6	Документација за методологијата
	Методолошко објаснување, национално, http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=74&rbrObl=24
10.7	Документација за квалитетот
	Извештај за квалитет не се подготвува согласно националната пракса, а не е утврдена и европска пракса.
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
	Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx).
11.2	Оценка на квалитетот
	Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model- GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.
12	Релевантност

12.1	Потреби на корисниците
Податоците за такси-превоз се користат од Владата, локалната самоуправа и бизнис заедницата при креирање на нивните деловни политики.	
12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
12.3	Комплетност
Не постојат европски методолошки стандарди за оваа област.	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
13.2	Примерочни грешки
Истражувањето не се спроведува како примерочно истражување и затоа не се пресметуваат примерочни грешки.	
13.3	Непримерочни грешки
Грешки при мерењето: Давателите на податоци се информираат за истражувањето со испраќање на писмо за известување. Прибраните податоци се контролираат во Централниот завод. Грешки во обработката: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци. Се врши стручна импутација. Грешки во неодговорот: Стапката на неодговор изнесува 20.1%.	
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
Т+ 150 дена.	
14.2	Точност
Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Податоците се произведуваат на национално ниво. Споредливоста е обезбедена на меѓународно ниво	
15.2	Временска споредливост
Временска серија од 1998 година и нема прекин на временската серија. Бројот на референтни периоди во временската серија од последниот прекин е 23.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на статистиката на транспорт. Кохерентноста со другите областите не е обезбедена.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	Трошок и оптовареност
Просечното време на пополнување на прашалникот е 10 минути.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Во согласност со Политиката за ревизија на податоци во ДЗС. http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25	

17.2	Практика за ревизија на податоците
Не се прави ревизија на податоците.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Извор на податоци: Статистичко истражување такси превоз	
Рамка на која се темели изворот на податоците: Статистички деловен регистар	
Методот со кој се прибираат податоците: Примерок	
При креирање на примерокот е применет методот на целосно истражување со cut-off праг. Примерокот за „Годишен извештај за такси-превоз“ (ТРАНС. П.21.) покрива 80% од вкупниот број на регистрирани деловни субјекти кои припаѓаат на секторот Ж-Транспорт и складирање, класа 49.32-Такси-служба, според НКД Рев.2. Ажурирањето на примерокот се врши годишно. Во примерокот во 2020 година се опфатени 241 деловен субјект.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишна	
18.3	Прибирање на податоците
Податоците за такси-превозот се прибираат преку статистички прашалник: „Годишен извештај за такси-превоз“ (ТРАНС. П.21). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна 130 дена од референтната година.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. Проверка се врши пред објавување на податоците.	
18.5	Компилирање податоци
Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум преку апликација со вградени on-line контроли. Импутација: Се врши експертска импутација. Излезните резултати се табелираат според однапред подготвени табели со услови за табелирање. Се врши контрола на излезните табели со споредба и анализа на податоците пред нивното објавување.	
18.6	Прилагодување
Не се врши израмнување на податоците.	
19	Коментар
A.1	Анекси